

[Forsvarsministeren.]

derfor forelægger Sager af Betydning for ham. Generalstabens Chef vurderer derefter det for ham foreliggende Materiale og giver det, hvor han skønner det nødvendigt, videre til den kommanderende General, hvorefter den kommanderende General forelægger Ministeren de Ting, som han maatte mene denne har Krav paa at vide. Efterretningssektionen har ikke, og har aldrig haft, direkte Referat til Ministeren, medmindre naturligvis Efterretningstjenesten undtagelsesvis beordres hertil af den kommanderende General. Saaledes er Forholdet nu, og saaledes har Forholdet været i alle de Aar, der overhovedet har været en Efterretnings-tjeneste i Danmark; saaledes var det under Dr. Munch, da han var Minister, saaledes var det under Søren Brorsen, saaledes var det under Laust Rasmussen, Stauning, H. P. Hansen og Alsing Andersen. Forholdet og Forretningsgangen i denne Henseende er fuldstændig den samme nu, som den altid har været.

Man maa huske, at Efterretningsvæsenet her virker for Hæren og Søværnet som i andre Lande, og det maa vel afhænge af et Skøn hos de ansvarlige Kommandomyndigheder, hvad der skal forebringes for Ministeren i det givne Tilfælde, og skønner man paa de enkelte Stadier forkert, maa man naturligvis tage de dermed forbundne Konsekvenser. Som Følge af Efterretningssektionens særlige Arbejde og særlige Arbejdsform ser jeg ikke, at der er nogen tvingende Begrundelse for at foretage en principiel Ændring i den Forretningsgang, man hidtil har fulgt, selv om jeg naturligvis vil følge ogsaa denne Side af de militære Myndigheders Virksomhed med baade Opmærksomhed og Interesse.

Det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard spurgte videre, om man kunde faa at vide, hvilke Ændringer General Gørtz havde foretaget i det nazistiske Hærlovsforslag. Jeg kan se af Referaterne af Rets sagen, at dette Spørgsmaal har været fremme, uden at der har været nogen videre Klarhed over det hverken fra Frits Clausens eller fra Generalens Side, og jeg har paa ny forespurgt om, hvorvidt det var muligt nærmere at stedfæste de paagældende Ting, men har faaet at vide af Generalen, at han ikke erindrer andet end det, han har udtalt under Rets sagen.

Jeg kan heller ikke personlig tillægge dette saa stor Vægt, for naar Forholdet er, at man betragtede Gennemsynet af Hærlovsforslaget som noget formelt, og at den reelle Hensigt var en ganske anden, nemlig at komme til Bunds i et for Hæren og Landet

skadeligt Samarbejde mellem en degraderet Kaptajn, der nu er anklaget for Landsforræderi, og det nazistiske Parti, kan jeg ikke se, at selve de formelle Rettelser har haft større Betydning i hele denne Sag, da som sagt den reelle Baggrund for alt dette er noget ganske andet.

Jeg tror, at jeg hermed kan forlade den saakaldte Affære „General Gørtz“, idet jeg ikke er i Tvivl om, at den ligger saadan belyst i alle Enkeltheder, at ingen uvildig behøver at være i Tvivl.

Det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaard fremsatte derefter nogle Betragtninger i Tilslutning til de almindelige Militærudtalelser, han var fremkommet med i sit første Indlæg, og ankede over den af mig fremsatte Udtalelse om, at Besættelsestiden bl. a. havde vist, at det allerdyreste var at lade et andet Land foretage Beskyttelsen af Danmark. Det ærede Medlem kunde kun finde Mening i denne Udtalelse, hvis jeg kunde garantere, at der vilde være Sikkerhed for Landet ved et Militær af en vis Størrelse, og opfordrede mig i øvrigt i denne Forbindelse til at lade al Fantasitale fare og erkende, at dansk Forsvar kun havde Mening inden for De Forenede Nationers Rammer.

Uden at gaa ind paa en almindelig Principdebat om Fremtidens Forsvarsordning, som jo heller ikke det ærede Medlem vil i Øjeblikket — det er hverken Tiden eller Forholdene til —, vil jeg dog over for denne Betragtning, som det ærede Medlem fremkom med, sige, at jeg synes, det er en meget vidtgaaende Slutning, det ærede Medlem her drager, en saa vidtgaaende Slutning, at det efter min Bedømmelse vilde være risikabelt blankt at acceptere den. Konsekvensen af det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlgaards her fremsatte principielle Opfattelse maatte jo være, at Danmark, saafremt De Forenede Nationer ikke skulde blive det fredssikrende Element, vi alle haaber paa det skal blive, altsaa saafremt det skulde udarte til at blive et ligesaa flosset Instrument som f. Eks. det gamle Folkeforbund, skulde opgive enhver Form for militært Forsvar af sin Selvstændighed, ud over naturligvis de almindelige Vagtopgaver og den Slags Ting.

Efter min Opfattelse er dette Udtryk for en meget farlig Isolationspolitik. Den harmonerer da heller ikke saa godt med den Politik, det ærede Medlem som mangeaarig Deltager i Ministeriet Stauning var med til at lægge Rammerne om ved Opbygningen og Udbygningen af Forsvarsordningen i 1937—40. Den harmonerer heller ikke med den Beslutning, som det ærede Medlem var